

eul_wid: tme-ae

Ὠριον ὁ Θηβαῖος · Orion of Thebes

Etymological Work

Ἑτυμολογικὸν Ἔργον

Period: Ὀψιμαρχία [Late Antique](#)
Dialect: Κοινή τεχνική [Technical Koine](#)
Domain: Γραμματική [Grammar](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)

- ¹ Ἀγαθόν : δὲ λέγεται παρὰ τὸ ἄγαν θεῖν· ἡγουν ἐφ' ᾧ ἄγαν θέομεν ἦτοι ἐφιέμεθα. Ἀγλαά : παρὰ τὴν αἴγλην, ἐφ' οἷς τις ἀγάλλεται καὶ λαμπρύνεται.
- ³ Ἄγγελος : εἴρηται παρὰ τὸ εἰς ἀγγελίαν πέμπεσθαι ἐκ θεοῦ ἐπὶ γῆς ἢ ἐξ οὐρανοῦ πρὸς ἄνθρωπον· διὰ τοῦτο καὶ εὐαγγελιστὴς εἴρηται διὰ τὸ εὖ ἀγγέλλειν ἡμῖν, ἡγουν καλόν· τὸ γὰρ εὖ καλόν ἐστίν. Ἄνθρωπος : λέγεται διὰ τὸ ἄνω θρεῖν ἡγουν ὄραν ἢ πάλιν τὸ ἀνορθοῦ περιπατεῖν.
- ⁵ Ἀνάστασις : ἀνα-στάσις ἡγουν πάλιν ἀνάστασις. Ἀνάγνωσις : πάλιν γνῶσις· τὸ ἀνά πάλιν ἐστίν.
- ⁷ Ἀναγραφή : πάλιν γραφή. Ἀσκησις : διὰ τὸ ὡς ἀσκὸν νεκροῦσθαι τὸν ἀσκητὴν· ὅρος δὲ αὐτῆς ὁ πόνος τῆς μαθήσεως.
- ⁹ Ἀσθένεια : παρὰ τὸ μὴ ἔχειν δύναμιν. Ἀσωτία : τὸ μὴ ὄν εἰς σωτηρίαν· σωτὴρ γὰρ τὸ σῶον τηρεῖν.
- ¹¹ Ἀταξία : τὸ μὴ ὄν ἐν τάξει καλῇ. Αἰγιαλός : ὁ ἐγγὺς τῆς ἀλός, ἡγουν τῆς θαλάσσης.
- ¹³ Ἀκαιρον : τὸ παράκαιρον. Ἀναβίωσις : διὰ τὸ ἄνω βάσις, ἡγουν πάτησις.
- ¹⁵ Ἀμφίβληστρον : διὰ τὸ ἀμφιβάλλεσθαι. Ἀρχων : ὁ ἄρα ἔχων, πάντως ἔχων.
- ¹⁷ Ἀρτοκόπος : διὰ τὸν τοῦ ἄρτου κόπον. Ἀνεξικακία : διὰ τὸ ἀνέχεσθαι τὴν κακίαν.
- ¹⁹ Ἀρετή : λέγεται παρὰ τὸ ἀρέσκειν τῇ ἀληθείᾳ τὸ γινόμενον ... ἢ ἀρετὴ ἐκ τοῦ ἀρέσκεσθαι. Ἀκεστόν : ἐστὶ τὸ ἰάσιμον παρὰ τὸ ἀκέσασθαι καὶ ἀνήκεσθαι τὸν ἀθεράπευτον.
- ²¹ Ἄχος : ἀπὸ τοῦ μὴ διαχεῖσθαι· ὅθεν καὶ τὸ χαίρειν παρὰ τὸ διαχεῖσθαι. Ἄλογον : διὰ τὸ ἄμοιρον <εἶναι> τοῦ λόγου.
- ²³ Ἀμάραντον : παρὰ τὸ ἀμαρεῖν, ὅτι οὐκ ἔῃ τὰ παραπεφυκότα αὐτῇ μαραίνεσθαι. Ἀρουρα : παρὰ τὸ ἀραιοῦσθαι αὐτὴν γεωργουμένην· κυρίως δὲ ἡ πρὸς σποράν καὶ ἄροσιν ἐπιτηδεῖα.
- ²⁵ Ἀγέρωχος : ὁ ἄγαν αὐχῶν. Αἰπόλος : παρὰ τὸ αἰγοπόλος, ἡγουν <ὁ> αἶγας βόσκων.
- ²⁶ ἢ ὁ περὶ τὰ αἵπη εἰλούμενος, ὃ ἐστὶν ὄρη. Ἀκριτον : τὸ ἀδιαχώριστον.
- ²⁸ Ἀνηθον : διὰ τὸ ἄνω θεῖν. ἢ διὰ τὴν ἐν τάχει αὐξήσιν. Ἀτέχνως : ἀδόλως· δόλος γὰρ ἡ τέχνη.
- ³⁰ Ἀρνεῖσθαι : διὰ τὸ αἵρεσθαι τὰς χεῖρας ἐπὶ παραιτήσει. Ἀράχνη : παρὰ τὸ ἀναρριχᾶσθαι εἴρηται.
- ³¹ ἢ παρὰ τὴν ἀραιότητα. Ἀμᾶν : ἡμᾶσθαι ἐπὶ τοῦ θερίζειν.

- 32 παρὰ τοῦ ὁμοῦ ἐπισπᾶν. Ἀκτὴ : παρὰ τὸ κατεαγνῦσθαι τὰ κύματα.
- 34 Ἀγνεία : παρὰ τὸ ἀγωνιᾶν εἰς τὸ καθαρεύειν. Ἀμπελος : παρὰ τὸ ἄνω πελάζειν.
- 36 Ἀραί : παρὰ τὸ αἶρειν. κακῶς. Ἀλύειν : παρὰ τὸ ἀπορεῖν καὶ ἐν πλάνῃ ἔχειν τὴν ψυχὴν.
- 38 Ἀχλὺς : ἡ ἄγαν εἰλούουσα καὶ ἀποκρύπτουσα. Ἀνεμοὶ : ἄμενοί τινες ὄντες, κατὰ μετὰθεσιν στοιχείου, ὡς ἂν εἰ οὐκ ἡρεμοῦντες, ἢ ὡς οὐδὲν τὸ αὐτὸ μένοντες.
- 40 Ἀγρός : παρὰ τὴν ἄγραν. Ἀνεμος : διὰ τὸ ἀναμένειν καὶ πάλιν φυσᾶν.
- 42 Ἀήρ : διὰ τὸ αἰεῖρειν, ὃ ἐστὶ κουφίζειν. Ἀστήρ : διὰ τὸ ἄστατον ἔχειν τὸν δρόμον.
- 44 Ἀηδών : διὰ τὸ αἰεῖ ἄδειν. Ἀκανθα : διὰ τὸ αἰκίζειν ἡγουν πλήττειν.
- 46 Ἀστραπή : διὰ τὸ ἀστάτως καὶ ῥᾶον παύεσθαι. Αἰπόλος : ὁ ἐπὶ τὰ αἶπη πολούμενος, ἃ ἐστὶν ὄρη οἶον αἰποπόλος.
- 47 ἢ ὁ περὶ τὰς αἶγας ἀναστρεφόμενος οἶον αἰγοπόλος, συμπεριλαμβανομένων ἔξωθεν καὶ τῶν προβάτων. Ἀρρωστος : παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥῶσιν.
- 49 Ἀσθενής : παρὰ τὸ μὴ ἔχειν σθένος. Βίος : λέγεται διὰ τὴν βίαν.
- 50 διὰ τοῦτο καὶ βέλος διὰ τὸ βίᾳ βάλλεσθαι. Βίβλος : διὰ τὸ τοὺς βίους βάλλεσθαι ἐν αὐτῇ .
- 51 .. ἢ διὰ τὸ βαβαῖ ἢ διὰ τὸ βέβαιον. Βωμός : διὰ τὸ βαίνειν τὸ αἶμα ἐν αὐτῷ.
- 53 Βροχή : διὰ τὸ βραχέως θεῖσθαι καὶ χέεσθαι. Βοτάνη : διὰ τὸ βιαίως τείνεσθαι, ἡγουν αὔξειν.
- 55 Βάπτισμα : λέγεται διὰ τὰ τοῦ βίου πταίσματα. Βαῖν : διὰ τὸ βίᾳ τίλλεσθαι.
- 57 Βουνός : διὰ τὸ βαίνειν τὴν ἄνω. Βορρᾶς : ἴσως διὰ τὸ βίᾳ ῥεῖν καὶ ράσσεσθαι.
- 59 Βροντή : ὡς οὔσα βαρεῖα τῇ φωνῇ. Βοῦς : διὰ τὸ βίαιον τῆς δυνάμεως.
- 61 Βόλος : ὅτι βαλλόμενος λύεται. Βώρδων : παρὰ τὸ τὰ βαρέα <δονεῖν> δύνασθαι.
- 63 Γάμος : διὰ τὸ τὴν γῆν ἅμα γίνεσθαι. Γῆν : διὰ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐξ αὐτῆς εἶναι.
- 65 Γραφεῖον : διὰ τὸ ἐπὶ γραφῇ ὄν. Γηροκομεῖον : διὰ τὸ τοὺς γέροντας μένειν.
- 67 Δημοσθένης : διὰ τὸ εἶναι τοῦ δήμου σθένος ἡγουν δύναμις. Δημιουργός : ὁ δειμάμενος τὰ ἔργα, ἡγουν ποιῶν.
- 69 Δάκρυον : ὡς ἐπίπαν τὸ ἐκ δέους ἢ δέοντος ἐκκρινόμενον. Δειλία : ἐκ τοῦ δέους λῖαν.
- 71 Δίκαιός : ἐστὶν [ὁ] ἐκ τοῦ τὸ δίκαιον ἀγαπᾶν. Δημοκράτης : ὁ τὸν δῆμον κρατῶν.
- 73 Δικανικός : διὰ τὸ τὰς δίκας νικᾶν. Δαπάνη : τοῦ δέοντος πενία ἡγουν ἐλάττωσις.
- 75 Δράκων : διὰ τὸ δράσασθαι. κακῶς. Διδάσκαλός : ἐστὶν ὁ διδοὺς τὸ καλόν.
- 77 Δένδρον : διὰ τὸ δεόντως ἰδρῦσθαι. Δόλος : ἐστὶ διὰ τὸ δελεάζειν.
- 79 Ἐκκλησία : διὰ τὸ ἐκλελεγμένον εἰς ἓν. Ἐπιτίμιον : τὸ ἐπὶ τιμῇ ὑπάρχον.
- 81 Εὖρος : διὰ τὸ πλατὺ εὖρος γὰρ πλάτος. Ἐξόδιον : διὰ τὸ ἔξω ὄν βίου.
- 83 Ἐρημος : διὰ τὸ ἡρεμεῖν ἡγουν ἡσυχάζειν. Εὐκτήριον : διὰ τὸ <εὖ, ἡγουν> τὸ καλόν, τηρεῖν.
- 85 Εὐχή : διὰ τὸ εὖ, ἡγουν καλόν, ἔχειν. Ἐνύπνιον : διὰ τὸ ἐν ὕπνῳ καὶ μόνον.
- 87 Ἐσπέρα : ὁ τῆς ἑώας, ἡγουν τῆς πρωΐας, πέρας. Ζωγράφος : ὅτι ζῶα μιμούμενος γράφει.
- 89 Ζῶον : διὰ τὸ ἐκ ζωῆς ὄν. Ἥλιος : διὰ τὸ εἰλεῖσθαι τῷ δρόμῳ.
- 90 ἢ διὰ τὸ ἴεσθαι, ἡγουν φέρεσθαι, λῖαν. Θυσιαστήριον : διὰ τὸ τὰς θυσίας τηρεῖν.
- 92 Θυματήριον : διὰ τὸ τὸ θυμίαμα τηρεῖν. Ἰατρεῖον : διὰ τὸ τὴν ἴασιν τηρεῖν.
- 94 Ἰέραξ : διὰ τὸ ἴεσθαι, ἡγουν φέρεσθαι, τῷ ἀέρι ῥαδίως. Ἱερεύς : ἐπειδὴ ἵεται ῥᾶον τὸ εὖ, ἡγουν φέρει εὐχερῶς, τὸ καλόν.

- 96 Κόσμος : διὰ τὸ κεῖσθαι ἅμα. Κανδηῆλα : διὰ τὸ δῆλον ποιεῖν καὶ φαίνειν.
- 98 Κοινωνία : διὰ τὸ ἐνίζεσθαι καὶ ἀλλήλοις, ἡγουν ἓν εἶναι. Καλαμάριν : διὰ τὸ τοὺς καλάμους αἶρειν.
- 100 Κόπρος : τοῦ κόπου ῥύσις. ἢ ῥεῦσις. Κόμη : διὰ τὸ κομᾶν, ἡγουν θάλλειν, τὴν τρίχα.
- 101 τὸ κο μικρόν. Κάπηλος : πηλὸν τὸν οἶνον λέγουσιν Ἴωνες τὸν πάλλοντα καὶ βλάπτοντα τὰς φρένας.
- 103 Κτῆνος : διὰ τὸ κτένεσθαι ἡγουν σφάζεσθαι. Κύων : εἰς τὸ κράζειν ὦν.
- 105 Κάμηλος : διὰ τὸ κάμνειν μέλη. Κιναιδός : ὁ κινῶν ἑαυτῷ ἡδονήν.
- 107 Κεῖναιδος : ὁ κενὸς αἰδοῦς, τὸ κει καὶ τὸ ναι δίφθογγος. Κώλυσις : διὰ τὸ κωλύειν τὸν σκοπὸν τοῦ καλοῦ.
- 109 Κληρονόμος : ὁ τὸν κλῆρον νεμόμενος. Κάλλος : διὰ τὸ πρὸς αὐτὸ καλεῖν.
- 111 Κόριδα : διὰ τὸ κόρον ἐμποιεῖν τῇ ἰδέᾳ. Κῆπος : διὰ τὸ κεῖσθαι καὶ πίνειν.
- 113 Καρπός : τὸ καίριον παντὸς πράγματος. ἢ <ὁ> καιροῦ παντὸς ἴδιος καρπός. Κλάδος : καλὸν λῖαν εἶδος.
- 115 Κόραξ : διὰ τὸ τοῖς κοινοῖς κράξαι. Κλίμακα : διὰ τὸ καλεῖν εἰς μῆκος.
- 117 Κάμηλος : κατὰ συγγένειαν τοῦ ρ πρὸς τὸ λ κάμηρός τις ἀπὸ τοῦ τοὺς μήρους κάμπτειν ἓν τῷ καθεζεσθαι· οὕτως Ἡράκλειτος. Λαιμός : παρὰ τὸ λάειν, ὃ ἐστὶν ἀπολαύειν.
- 119 Λοῖδωρος : διὰ τὸ λύειν τὸ δῶρον τῆς ἀγάπης. Λιμήν : διὰ τὸ λῖαν μένειν καὶ ἀχειμάστως.
- 121 Λύκος : λῖαν κακός. Λίθος : λῖαν θέσις.
- 123 Λύχνος : διὰ τὸ λύειν τὸ νύχος ἢ τὸν ὄγνον, ἡγουν τὸ σκότος. Λογοθέτης : ὁ τοὺς λόγους ἀποτίθων.
- 125 Λουτρόν : διὰ τὸ λύειν τὸν ῥῦπον. Λάχανον : διὰ τὸ λῖαν χεύειν, ἡγουν ἐξανοικτόν, τοῖς φύλλοις.
- 127 Μήνη : ἡ σελήνη, ἀπὸ τοῦ μὴ μένειν ἓν ταύτῳ, ἀλλὰ ποτὲ μὲν μειοῦσθαι, ποτὲ δὲ αὐξάνεσθαι. Μωρός : διὰ τὸ μὴ ὁρᾶν τὸ συμφέρον.
- 129 Μοναχός : διὰ τὸ μόνος θεῷ προσευχόμενος. ἢ ὁ μόνος ἔχων τὸ πάντων αἴτιον, ἥτοι καλόν. Μήνιγγες : παρὰ τὸ μένειν ἓν αὐτοῖς τὸν ἐγκέφαλον.
- 131 Μύσταξ : ἓν ὧ οἱ μυκτῆρες στάζουσιν. Μονογενής : ὁ μόνος τῷ γένει ὦν.
- 133 Μελέτη : διὰ τὸ μέλλον, ἥτοι τὰ μέλλοντα, μεριμνᾶν. Μάχαιρα : διὰ τὸ μάχεσθαι ῥᾶον.
- 134 ἢ διὰ τὸ μάχεσθαι πάσῃ φύσει καὶ τόπον ἐμποιῶν βία. Μυστήριον : κατὰ τὸ μύειν κατ' αἴσθησιν νοῦ καὶ τηρεῖν τὸ νοούμενον· κατὰ δὲ Ὡρον ἢ ἀδιαίρετος γνῶσις τῶν παρὰ πολλοῖς ἀγνοουμένων.
- 136 Μάρμαρον : λέγεται διὰ τὸ μαίρω. Μάχαιρα : διὰ τὸ χαίρειν τοῖς αἵμασι.
- 138 Μάρμαρον : λέγεται διὰ τὸ μαίρω. ἢ διὰ τὸ μαρμαίρειν ἥτοι στίλβειν. Μηρός : παρὰ τὸ μερίζω, ἔνθα μεμέρισται τὸ σῶμα.
- 139 ὥς Ἡρωδιανός. Μήδεα : τὰ αἰδοῖα παρὰ τὸ μέδειν τῆς γενέσεως.
- 140 καὶ μέζεα. Μαλακός : ὁ μάλα, ἡγουν καλός, πάνυ.
- 142 Μέλαν : διὰ τὸ μὴ λάμπειν. Μηλωτή : δορὰ προβάτου· μῆλα γὰρ παρὰ τοῖς σοφοῖς τὰ πρόβατα λέγεται.
- 144

- Μάρτυς : παρὰ τὸ μαίρω τὸ σημαῖνον τὸ λαμπρύνω· μάρτυς γὰρ ὁ τὰ ἀφανῆ λέγων καὶ λαμπρύνων· ἐκ τούτου γίνεται καὶ μάρμαρον. Νήπιος : ἥπιος γὰρ ὁ πρᾶος.
- 145 ἢ νηέπιος ὁ λέγειν μὴ δυνάμενος. Νεφέλη : διὰ τὸ τὰ νάματα ἀφελεῖν ἐκ τῆς θαλάσσης.
- 146 ἢ ταῦτα φέρειν. Νεωκόρος : ὁ τοῦ ναοῦ παῖς· ἤγουν <ἀπὸ τοῦ> κορεῖν κοσμεῖν <τὸ> κοῦρος.
- 148 Νερὸν : διὰ τὸ νεωστὶ ἀεὶ ῥέειν. Νᾶμα : διὰ τὸ νομᾶς ἔχειν ἅμα εἰκός.
- 150 Νυμφίος : διὰ τὸ νῦν ἡμφιασθαι καλῶς. Νόμισμα : διὰ τὸ νομίζεσθαι τι μὴδὲν ὄν.
- 152 Νοτάριος : ἢ διὰ τὸ νότα, ῥωμαϊστί, ἢ ὁ τὰ νοήματα τηρῶν. Νείφω : νέφος γὰρ καὶ νένοφεν, ὁ μέσος παρακείμενος παρὰ Ἀριστοφάνει [fr.
- 153 46 kock], καὶ τὸ νεφέλη διδάσκει. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ τοῦ Ἀρχιβίου καὶ τὸ νείφω κατὰ τροπὴν ἔλεγε γεγενῆσθαι. κυρίως—γὰρ φησιν—νείφειν εἴρηται ἀπὸ τῆς τοῦ ὕδατος προφορᾶς καὶ νηφάλια θύειν εἴρηται, ὅταν καὶ τὸ ὕδωρ σπένδωσιν. εἰ μὲν τοι ἐκπέπτωκεν ἀπ’ αὐτοῦ καὶ τὸ νιφὰς καὶ τὸ νιφετὸς διὰ τοῦ ι οὐ θαῦμα· καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ λείβω λιβάς, καὶ ἀπὸ τοῦ νείφω νιφὰς, καὶ ἀπὸ τοῦ πείθω πιστός, καὶ ἀπὸ τοῦ λείφω συναλ <ο> ιφή. Ξέστης : διὰ τὸ ἀπεξεσμένον τοῦ εἴδους. ^[5]
- 154 ἢ καὶ τὸ ἀκριβὲς τοῦ μέτρου. Ξύριον : διὰ τὸ ξέειν ῥᾶον.
- 156 Ξύλον : διὰ τὸ ξέεσθαι καὶ λεαίνεσθαι. ἢ διὰ τὸ ξηρὰν ὕλην εἶναι. Ὅρνεα : διὰ τὸ τὰ ὄρη ναίειν ἤγουν οἰκεῖν.
- 158 Ὅψωνιον : διὰ τὸ ὄψον, ἤγουν βρῶμα, ὠνεῖσθαι. Ὅροι : διὰ τὸ δι’ αὐτῶν ὁρᾶν τὰ πράγματα.
- 160 Ὅλοκοτίνιν : διὰ τὸ τὸν ὅλον κότον ἐν αὐτῷ. Οὐρανός : εἴρηται διὰ τὸ ὁρᾶσθαι ἄνω.
- 161 ἢ ὅρασις ἄνω. Οἶκος : διὰ τὸ ὑπὸ τινος κοσμηθῆσθαι.
- 163 Ὅφης : ἐκ τοῦ φῆσαι, ἤγουν λαλήσαι, τῇ Εὐᾶ. Ὅψάριον : ὄψον αἰρόμενον ἀπὸ ὕδατος.
- 165 Οἰκονόμος : ὁ τὸ οἰκεῖον νέμων ἐκάστω. Ὅρη : διὰ τὸ ὁρᾶσθαι μηκόθεν.
- 166 ἢ τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐκ μηκόθεν δι’ αὐτῶν. Ὄνος : ἐκ τοῦ οὐ νοεῖν.
- 167 ἢ ὠνητόν. Οἶνος : παρὰ τὸ ὄνω τὸ σημαῖνον τὸ εὐφραίνω.
- 169 Ὅρφανός : παρὰ τὴν ὀρφνήν τὸ σημαῖνον τὸ σκότος. ἤγουν ὁ ἐσκοτισμένος. Παιδίον : διὰ τὸ παιδείας δέεσθαι.
- 171 Πατήρ : διὰ τὸ τοὺς παῖδας τηρεῖν. Πινάκιν : διὰ τὸ τῇ πείνῃ ὑπουργεῖν.
- 173 Πείνη : διὰ τὸν πόνον. ἢ πρόσσουσα τὴν γονὴν. Πονηρία : διὰ τὸ τὸν πόνον εἰσάγειν καὶ μόχθον αὐτῷ τῷ κεκτημένῳ· διὸ ἡ Σοφία· ἐὰν κακὸς γένῃ, μόνος ἀντλήσεις κακὰ.
- 174 [Septuag. Prov. 9, 12]. Πίθηκος : ὅτι τὸ πᾶν ἡθικεύει.
- 176 Πηγὴ : διὰ τὸ ποτόν. Πήγανον : διὰ τὸ πῆσσειν τὴν γονὴν ἤγουν τὸν γόνον.
- 178 Περιστερά : ὅτι στερρὰ ποιεῖται τὰ νοσσία ἑαυτῆς. ἢ διὰ τὸ περιστατικὸν τοῦ αἵρεσθαι τὰ νοσσία ἑαυτῆς. Πτωχός : διὰ τὸ πτώμα ἐκ πλούτου ἔχειν.
- 180 Πένης : διὰ τὸν πόνον τῆς ζωῆς. Παλαιόν : διὰ τὸ ἐκ πάλαι, ἤγουν ἐκ χρόνου, εἶναι.
- 182 Πενθερός : ὁ τὸ πένθος αἴρων. Ποταμός : ὁ ἔχων ποτὸν καὶ ἄμμον.
- 184 Πρεσβύτες : ὁ πρεσβευτὴς ἢ ὁ περισσῶς βιώσας. Πόρτα : διὰ τὸν πόρον τηρεῖν.
- 186 Πόλις : διὰ τὸ ἐκ πολλῶν συνίστασθαι. Πέτρα : διὰ τὸ παίνειν τρανῶς.
- 188 Πλίνθος : πῆλινος θέσις· πηλὸς δὲ διὰ τὸ πάνυ λεαίνεσθαι, <ἤγουν> λεῖον. Πύργος : διὰ τὸ ὑπὲρ γῆν εἶναι, ἤγουν ἐπάνω φαίνεσθαι.
- 190

- Πόλεμος : παρὰ τὸ τὰς πόλεις μειοῦν. Ῥῶσις : ὑγεία, ἐκ τούτου ἀρρωστία κατὰ στέρησιν ὑγείας, ἡ δύναμις καὶ τὸ ῥωμαλέον.
- 192 Ῥίζα : διὰ τὸ ῥᾶον ζῆν. Σελήνη : εἴρηται παρὰ τὸ σέλας ἀεὶ ἔχειν· ὅθεν καὶ ἐνιαυτὸς ὁ ἕνος ἀεὶ νεάζων.
- 193 οὕτως Ἡρακλείδης. Σωφροσύνη : διὰ τὸ σῶα φρονεῖν.
- 195 Σολοικισμός : σώου λόγου αἰκισμός. Σωτηρία : τὸ σῶον τηρηθῆναι.
- 196 [σῶον: τὸ σῶον τηρηθῆναι]. < σημεῖον : τὸ > σῶον μὴ ὄν, ἀλλ' ὑπόμνημα.
- 198 Σῶμα : διὰ τὸ σῶον αἶμα. Σοφία : διὰ τὸ σῶα φῆν ἡγουν λαλεῖν.
- 200 Σελήνη : διὰ τὸ ἐν νυκτὶ φαίνειν· σέλας γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸ φῶς ἐκάλεσαν. Στρουθίον : διὰ τὸ στερρῶς θέειν ἡγουν ὀρᾶν· ἢ διὰ τὸ τρέχειν τὸν ἀέρα.
- 202 Σχολαστικός : διὰ τὸ σχολάζειν τοῖς ἀστικοῖς ἢ τῷ δικαίῳ. Σχολεῖον : διὰ τὸ σχολάζειν τῇ διδαχῇ.
- 204 Σίκριτον : διὰ τὸ σεῖειν τὰς κρίσεις. Σπόγγος : διὰ τὸ σπουδῇ γομοῦσθαι.
- 206 Σύμβολον : διὰ τὸ συμβάλλεσθαι. Στράτα : διὰ τὸ ἵσταμένη ῥεῖν.
- 208 Σίνιπι : παρὰ τὸ σίνεσθαι τοὺς ὦπας. Τραπεζίτης : διὰ τὸ τὴν τροπὴν ζητεῖν ἀεὶ καὶ οὐ τὸ ὀρθόν.
- 210 Τρίχες : διὰ τὸ τριχῇ χέεσθαι παρὲς τῆς ὀψεως, ἔνθεν κάκεϊθεν καὶ ὀπισθεν. Τράπεζα : διὰ τὸ ἀεὶ τρέπεσθαι, ἡγουν συστέλλεσθαι.
- 212 Τρίβιδιν : διὰ τὸ τρίβειν βίᾳ. Τρυγών : καθ' ὃ τηρεῖ τὴν γονήν.
- 214 Ὑπόδημα : διὰ τὸ ὑποκάτω ὅλον δῆμα. Ὑμνωδία : ὕμνος μετ' ὥδῃς.
- 216 Φίλημα : τὸ φιλοῦν καὶ τὸ φιλούμενον ἅμα. Φυτόν : διὰ τὸ φύειν.
- 217 τὸ ὄν ἡγουν τὸ ὑπάρχον. Φάραγξ : διὰ τὸ φέρεσθαι ὀξέως.
- 219 Φιλόσοφος : διὰ τὸ φιλεῖν τὴν σοφίαν. Χάρτης : διὰ τὸ τοὺς χαρακτῆρας <εἶναι ἐν αὐτῷ> .
- 221 Χειμῶν : διὰ τὸ χέειν μονίμως ἐπὶ μῆνας εἴ ἢ ἕξ. Χρυσοχόος : διὰ τὸ τὸν χρυσὸν χωνεύειν καὶ χέειν.
- 223 Χόρτος : ὅτι ἐν τῇ χέρσῳ τείνεται. Χωρίον : διὰ τὸ ἐν τόπῳ εἶναι χωρητόν.
- 225 Χείμαρρος : διὰ τὸ χέεσθαι εὐμαρῶς, ἡγουν εὐκόλως, ἢ διὰ τὸ τὸν χειμῶνα ῥεῖν. Χοῖρος : διὰ τὸ τὴν χύσιν ἐρᾶν καὶ ῥυφᾶν.
- 227 Χελιδών : χεῖλη ἡδέα. ἢ διὰ τὸ τὰ χεῖλη δονεῖν ἡγουν σεῖειν. Ψαλμωδία : ψαλμὸς μετ' ὥδῃς λεγόμενος.
- 229 Ψυχή : διὰ τὸ ἐμψύχειν καὶ ζωογονεῖν τὸν νεκρόν.